

Klenovské noviny

d v o j m e s a č n í k o b c e K l e n o v e c

XVIII. ročník

číslo 3 / jún 2022

klenovskenoviny@klenovec.sk

www.klenovec.sk

Príhovor starostky obce

Milí spoluobčania,
opäť tu máme leto, čas prázdnin a dovoleniek. Celé mesiace sme sa naň tešili a je tu, je pred nami. Už len pomyslenie na teplé dlhé dni a príjemné letné večery vyvoláva v nás úžasné pocity. Na toto sa tešia žiaci a študenti, ktorým začínajú prázdniny, ale aj dospelí, ktorí cez leto dovolenkujú. Každý má vlastnú predstavu ako by chcel prežiť tieto voľné dni, každý túži po niečom inom. Niektorí si celé mesiace šetria na dovolenku pri mori, iní chce spoznávať nové miesta po svete, ďalší túži po oddychu v tichu prírody na turistike a iní sa tešia na chvíle strávené so svojimi príbuznými. Chvíle voľna a oddychu počas prázdnin a dovoleniek by mali byť naplnené niečím, čo nás skutočne urobí šťastnými, pri čom si doprajeme luxus oddychu a zároveň nás to naplní pozitívnou energiou. Nezáleží na tom, kde sme, všade sa dá objaviť čosi, čo nám pomôže navodiť úsmev, radosť, pohodu. Aspoň pár dní robme to, po čom túžime, užívajme si vlastnú predstavu šťastia, vlastnú predstavu dovolenky. Vychutnávajme si krásy leta so všetkým čo nám ponúka, užívajme si moria i hory, rodinné stretnutia, slnečné lúče i príjemné letné večery, nové zážitky, všetko to, čo v žiadnom inom ročnom období nezažijeme. Prajem vám všetkým pokojné leto, krásne prázdniny plné zážitkov, dovolenky plné relaxu a šťastný návrat domov z výletov.

Zlata Kaštanová

Pozvánka na Rontouku

Vážení spoluobčania, vážení milovníci ľudových tradícií, prihovám sa vám v čase, keď v našej malebnej obci pod Veprom prebiehajú posledné prípravy na otvorenie 43.ročníka Gemersko-malohontských folklórnych slávností Klenovská rontouka. Už len pár dní nás delí od času, keď si na našom námestí budeme môcť vychutnať atmosféru tohto tradičného festivalu.

Priaznivcom folklóru sa opäť predstavia rôzne súbory, skupiny a sólisti, aby hudbou, tancom a spevom potešili srdcia všetkých, ktorí v dňoch 24.-26.júna k nám zavítajú. Jedinečnú krásu spevu a zvuku ľudových nástrojov možno zažiť

iba tu – v prostredí, kde im Sinec, Ostrá, Laz a Vepor vracajú ozvenu. Bohatá a pestrá paleta tradičných ľudových prejavov, ktoré budete mať možnosť počas troch dní vidieť a počuť je svedectvom o umeleckých hodnotách nášho ľudu. Tento festival v Klenovci je príležitosťou navštíviť našu obec a zároveň je aj snahou uchovať dedičstva našich predkov.

Verím, že všetci účinkujúci i diváci prežijú príjemnú atmosféru a odnesú si nezabudnuteľné zážitky, lebo nadšenie, radosť z folklóru a srdečnosť v Klenovci nikdy nechýbali. Príďte podporiť svojou účasťou účinkujúcich a organizátorov.

Zlata Kaštanová, starostka obce

GEMERSKO-MALOHONTSKÉ FOLKLÓRNE SLÁVNOSTI
43. ročník

24. – 26. júna 2022

Pri príležitosti osláv svätého Floriána, patróna hasičov, si prevzali ocenenie aj členovia DHZO Klenovec, spoločne so starostkou Zlatou Kaštanovou.

Ocenenie nášho DHZO

Spolu so zástupcami Dobrovoľného hasičského zboru (DHZO) Klenovec sme 2.júna prežili slávnostný a príjemný deň. Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru (KR HaZZ) v Banskej Bystrici organizovalo pri príležitosti osláv sv. Floriána, patróna hasičov, slávnostné oceňovanie profesionálnych a dobrovoľných hasičov. V kongresovej sále OÚ v Banskej Bystrici ocenenia odovzdal riaditeľ KZ HaZZ plk. Dušan Hancko a podpredseda Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK) Ondrej Lunter.

DHZO Klenovec sa zaradil medzi dobrovoľné hasičské zbory obcí a miest, ktoré boli svojou činnosťou významnou mierou nápomocné pri zdolávaní požiarov a nežiaducich udalostí v Banskobystrickom kraji v

roku 2021. A tak, po ôsmich rokoch svojej činnosti dostali naši hasiči za svoju prácu takúto poctu. Vo výnimočnej atmosfére tejto slávnostnej udalosti, spolu so mnou ocenenie prebrali Ján Sihelský, Milan Čajko a Martin Štefánik. Toto podujatie potvrdilo význam spolupráce dobrovoľných a profesionálnych hasičov pri poskytovaní pomoci obyvateľom. Bez členov nášho DHZO si neviem predstaviť zásahy pri požiaroch, povodniach, ale aj pomoc pri rôznych podujatiach a aktivitách v našej obci. Nech je tento slávnostný deň povzbudením do ich ďalšej činnosti, aby s chuťou aj ďalej naplňali svoje poslanie. Som hrdá na našich hasičov a verím, že sú dobrým príkladom aj pre naše deti a mládež.

Zlata Kaštanová

Klenovec v číslach

Počet obyvateľov podľa náboženského vyznania v obci Klenovec k 1.1.2021:

- bez náboženského vyznania 760, t.j. 25,12 % (k 1.1.2011 to bolo 454 - 13,66 %)
- rímskokatolícka cirkev 964 - 31,86 % (k 1.1.2011 to bolo 949 - 28,55 %)
- evanjelická cirkev augsburského vyznania 1 106 - 36,55 % (k 1.1.2011 to bolo 1 437 - 43, 23 %)

- gréckokatolícka cirkev 26 - 0,86 % (k 1.1.2011 to bolo 19 - 0,57 %)
- bratská jednota baptistov - 43 - 1,42 % (k 1.1.2011 to bolo 52 - 1,56 %)
- ostatné cirkvi (reformovaná kresťanská, pravoslávna, Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia, Evanjelická cirkev metodistická, Kresťanské zbory, apoštolská cirkev, cirkev bratská, Židovská obec, (Pokračovanie na 2. strane)

V priebehu pár dní niekoľko príjemných akcií

V piatok 29. apríla podvečer sme sa po dvojročnej prestávke zišli pri stavaní mája na našom námestí, kde som s radosťou všetkých privítala. O krásny program sa postarali členovia DFS Mladosť a FS Vepor. Ďakujem aj za pomoc s májom Mirkovi Laskovi. Pripravené občerstvenie sa rýchlo minulo a to svedčilo o tom, že návštevníkom chutilo a bolo ich veľa. Celú akciu pripravili pracovníci nášho obecného úradu.

V sobotu 7. mája ráno sme v športovej hale začali 10. ročník stolnotenisového turnaja dospelých a 1. ročník spomienky na Róberta Kováča. Takmer tri desiatky účastníkov prežili do neskorých popoludňajších hodín stolnotenisové zápasy plné športových emócií. Potleskom ich povzbudzovali diváci. O občerstvenie sa postarali poľovníci a o ceny pre víťazov organizátori a sponzori. Organizátormi akcie bol Mikroregión Sinec-Kokavsko, Obec Klenovec, OZ RODON Klenovec a domáci nadšenci stolného tenisu. Akciu ukončilo príjemné odovzdávanie a radosťné preberanie cien.

Taktiež v sobotu 7. mája ráno sa dvor našej materskej školy zaplnil deťmi, ich rodičmi a zamestnancami materskej školy. Rozhodli sa prijať návrh vedenia materskej školy a zorganizovali si brigádu na úpravu jej vonkajšieho prostredia. Mňa táto aktivita veľmi milo prekvapila a verím, že aj rodičia ochotne obetovali sobotňajšie dopoludnie na skrášlenie prostredia, v ktorom s prichádzajúcimi teplými dňami budú ich ratolesti tráviť veľa času.

V nedeľu 8. mája dopoludnia sme sa stretli v evanjelickom kostole, kde sme si vypočuli povzbudivé slová ku Dňu matiek. Potom sme si spoločne za účasti členov Základnej organizácie (ZO) Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB) a aj ďalších obyvateľov, ktorí sa k nám pridali, pripomenuli 77. výročie skončenia 2. svetovej vojny. Pietny akt bol venovaný spomienke na tých, ktorí za slobodu bojovali a mnohí aj svoj život obetovali. Ďakujem všetkým účastníkom, ktorí svojou prítomnosťou prejavili padlým v 2. svetovej vojne svoju úctu a tichú spomienku.

V pondelok 9. mája popoludní si členovia našej ZO Jednoty dôchodcov Slovenska (JDS) v klube dôchodcov zorganizovali popoludnie ku Dňu matiek. Pozdraviť ich prišli žiaci a učitelia našej základnej školy. Zazneli krásne slová,

básne i piesne. Bodkou za touto príjemnou akciou boli malé darčeky a sladké pohostenie. Ďakujem za pozvanie, potešilo ma po dvoch rokoch stretnúť sa a porozprávať s našimi seniorkami a seniormi.

V utorok 14. júna sa spojili naše základné organizácie JDS, KD, ZO SZPB a ZO SZPP a zorganizovali si športový deň pri Penzióne na Ráztočnom. Trojčlenné družstvá súťažili v rôznych disciplínach, pričom ich sledovali pozorné oči porotcov, ktorí ich výkony vyhodnotili. Počasie bolo krásne a tak takmer 80 účastníkov zažilo zaujímavý deň, stretnutia s priateľmi a rozhovory pri dobrej kávičke, zákuskoch a gulášmi v prostredí našej krásnej prírody. Ďakujem za pozvanie, cítila som sa s Vami veľmi dobre, milé seniorky a seniory.

Máme za sebou šesť vydarených akcií, zameraných na rôzne vekové a záujmové skupiny. Je dobre, že sa ešte nájdú ľudia, ktorí majú záujem pripravovať a svojou účasťou podporovať akcie v našej obci. Každú akciu sprevádzala dobrá organizácia, dobrá nálada a dobré jedlo. Všetci účastníci, či už ako organizátori, účinkujúci alebo diváci odchádzali z každej spomenutej akcie s výborným pocitom.

Zlata Kašťanová

Nový Z-BOX na Sládkovičovej ulici pri obchode s potravinami.

Počas osláv Dňa detí sa ukázkami svojej činnosti prezentovali aj členovia dobrovoľného hasičského zboru obce Klenovec. Foto: archív obce

Klenovské deti tento rok nezostali bez osláv MDD

Deti milujú zábavu, hry a poteší ich aj malá pozornosť. Preto sme sa 1. júna spolu s nimi vybrali do sveta zábavy a hier. Vybrali sme si tento rok na to pekné priestory nášho námestia, parku a oddychovej zóny, aby sme si vychutnali prejavy nadšenia a šťastia našich detí. Za sladkú odmenu a pochvalu museli preukázať svoje vedomosti, zručnosti, ale aj trochu telesnej zdatnosti a súťaživosti. Na konci ich čakal obľúbený hot-dog. Hoci nás počasie ráno postrašilo, ale neodradilo a neolutovali sme, lebo nakoniec bol krásny slnečný deň.

Ďakujem zamestnancom obecného úradu, základnej školy, materskej školy, špeciálnej základnej školy, dob-

rovoľnému hasičskému zboru, organizácii drobnochovateľov, poľovníkom a policajnému zboru, lebo len vďaka nim mohli deti prežiť Medzinárodný deň detí pestrý, zaujímavý a zábavný. Veď vidieť mláďatká domácich zvierat a exotické vtáčky, poľovnícke psy a trofeje, či porozprávať sa s policajtom a hasičom, dokonca si vyskúšať ich autá a techniku, sa nepodarí každý deň. Pani učiteľkám sme dopriali aj pár minút s hlavou v oblakoch prostredníctvom hasičskej techniky. Všetci sme prežili krásny deň. Deti si domov priniesli plno nových zážitkov a organizátori dobré pocity z vydareného podujatia.

Zlata Kašťanová

Klenovec v číslach

(Dokončenie z 1. strany)

starokatolícka cirkev, československá husitská, budhizmus, islam, bahájske spoločenstvo, pohanstvo a prírodné duchovno, Ad hoc hnutie a iné nedosiahli v absolútnom vyjadrení dvojčiferné číslo, - nezistené bolo 70 - 2,31 % (k 1.1.2011 to bolo 359 - 10,80 %).

Počet obyvateľov obce podľa národnosti k 1.1.2021:

- slovenská 2 860 - 94,51 % (k

1.1.2011 to bolo 2 834 - 85,26 %) - rómska 87 - 2,88 % (k 1.1.2011 to bolo 202 - 6,08 %) - maďarská 1 - 0,03 % (k 1.1.2011 to bolo 4 - 0,12) - rusínska 1, česká 5, ukrajinská 1, nemecká 5, srbská 1, írsky 2, iné 2, nezistené 61 - 2,02 % (k 1.1.2011 to bolo 279 - 8,3 %).

Pripomeňme, že k 1.1.2021 mal Klenovec 3 026 obyvateľov, pričom k 1.1.2011 to bolo ešte 3 324 !

Doplníme moderné služby

Pre značný záujem obyvateľov pribudol v Klenovci pred pár dňami ďalší Z-BOX. Umiestnený je na Sládkovičovej ulici, pri vchode do obchodu s potravinami. Služí na pohodlné a jednoduché vyzdvihnutie zásielok, ktoré si ľudia objednali z e-shopov. Stačí počkať na SMS o doručení zásielky, potom si na mobile zapnúť aplikáciu Packeta,

GPS a bluetooth, ísť ku Z-BOXu, schránka sa sama automaticky otvorí a zásielku si vyberiete. Jeho výhodou je nonstop prevádzka (24 hodín denne a 7 dní v týždni), bezkontaktné vyzdvihnutie zásielky v čase, keď vám to vyhovuje a to rýchlo a bez čakania na kuriéra.

Zlata Kašťanová

Pomaly končí ďalší školský rok...

Kalendár i teplé slnečné dni nás upozorňujú na to, že sa blíži leto a s ním spojený koniec školského roka. Náročného, zložitého, pre niekoho úspešného, pre niekoho menej úspešného, smutného i veselého. To hodnotenie si musí urobiť každý sám zo svojho pohľadu, ako sa mu podarilo naplniť svoje plány, splniť svoje ciele. Aký bol náš školský rok? Ešte nie je celkom na konci, ale niečo už zhodnotiť môžeme. Pochváliť to dobré, ale priznať i to, čo sa nám nepodarilo, čo zostalo len plánom.

Školský rok znova ovplyvnila pandémia koronavírusu, ktorá neobišla našich žiakov ani zamestnancov. Znova preverila našu schopnosť učiť sa a vyučovať na diaľku, prostredníctvom internetu, ale už sme boli lepšie pripravení a naše „stretnutia“ so žiakmi mali vyššiu úroveň ako v minulom školskom roku. Ale stále je čo zlepšovať, aj zo strany učiteľov, aj zo strany žiakov. Do „hry“ však vstúpila ďalšia hrozba – vojna na Ukrajine. Je to realita, ktorá sa nedá obchádzať a prehliadať. Aj v našej škole máme žiakov z tejto vojnovy zmietanej krajiny. Snažíme sa im v škole poskytnúť aspoň kúsok z toho, čo stratili – bezpečné školské prostredie, nových kamarátov, chápujúcich a pomáhajúcich učiteľov.

Uvoľnením opatrení v súvislosti s pandemiou sme konečne mohli rozbehnúť aktivity, ktoré čakali dva roky na svoju realizáciu. Spoločné výlety, celoškolské hromadné podujatia, športové súťaže, besedy, činnosť záujmových útvarov. Odložili sme rúška a respirátory. Môžeme vidieť tvár človeka, s ktorým sa rozprávame, vidieť emócie na tvárach našich žiakov i kolegov. Aj žiaci môžu vidieť radosť, alebo aj sklamanie na našej tvári, keď sa niečo nepodarilo. Veď výraz tváre často veľa napovie o pocitoch, nálade, pochopení. Zmenená situácia umožnila realizáciu naplánovaných testovaní deviatakov i piatakov. Určite aj dištančné vzdelávanie čiastočne ovplyvnilo ich výsledky. Zapojením do projektu „Spolu múdrejší 3“ sme pomohli našim žiakom zvládnuť učivo formou doučovania, ktoré sme realizovali od polovice januára až do polovice júna tohto školského roka. Deviatci úspešne absolvovali prijímacie skúšky na stredné školy, vybrali si svoje budúce pôsobisko. Splnili si svoje túžby, teraz je na nich, ako ich budú v priebehu nasledujúcich

rokov realizovať. Verím, že v našej škole získali dobrý základ pre štart do ďalšieho vzdelávania. V apríli prebehol aj zápis do 1. ročníka. Počet zapísaných detí do našej školy neustále klesá. Je to spôsobené demografickou situáciou v obci, zložením žiakov, ale aj tým, že deti z Klenovca odchádzajú do Hnúšte už do materskej školy, aj do základnej školy. Je na nás v škole zamyslieť sa nad tým, čo urobiť, aby škola bola pre klenovské deti atraktívnejšou. Ale je to výzva aj pre rodičov, možno najprv skúsiť tú našu klenovskú školu a až potom, ak nebude spĺňať ich očakávania, skúsiť inú možnosť. Veď absolventi našej základnej školy úspešne pokračujú v ďalšom štúdiu či už na stredných alebo vysokých školách. Nedať vždy len na skúsenosť iných. Vysloviť svoj názor, čo od školy očakávam, prísť do školy, navrhnuť spoluprácu.

K mesiacu apríl sa už tradične viažu aktivity spojené s ochranou prírody, Dňom Zeme. Priložili sme ruku k dielu, v materskej škole revitalizujeme pieskoviská – vymenili sme piesok, upravili ohradenie a zostáva upevniť zastrešenie, ktoré ochráni deti pred horúcimi slnečnými lúčmi. Vďaka patrí všetkým, ktorí priložili ruku k dielu, zamestnancom, rodičom i deťom. V základnej škole sme sa rozhodli pre zmeny v školskej záhrade. Aj keď sa nám nepodarilo získať finančné prostriedky cez projekty, objavujeme zabudnuté, pustili sme sa do pestovania zeleniny, drobného ovocia, byliniek. Síce v malom, ale predsa. Vysiali sme na záhon semená kvitnúcej lúky, rastlín, ktoré majú prilákať motýle. Teraz s napätím čakáme, aké kvety nám rozkvitnú a aké živočíchy k nám do záhrady zavítajú. Ale hlavným cieľom je budovanie vzťahu k pôde, práci s ňou, ako to robili generácie pred nami i my. Tí mladší žiaci na

Deň Zeme súťažili, kreslili plagáty, vyjadrili pocity, čo je pre našu Zem dobré, čo jej škodí. Na školskom dvore sa objavil hmyzí hotel, učili sa triediť odpad. A ako každý rok, prišiel na besedu aj Ing. Trnavský so svojimi zaujímavosťami.

Výskum záhad, rozmanitosť pravekého života, prečo vidíme duchov, rozvoj kritického myslenia – to boli témy besied s pánom Valentom. Zaujali nás všetky a občas prinútili trochu sa aj báť.

Koniec apríla priniesol dobrovoľnícku akciu Deň narcisov. Na konto Ligy proti rakovine sme prispeli sumou 470 eur, ktorú sa podarilo vyzbierať členom hliadok v škole i v našej obci. Ďakujeme všetkým, ktorý svojou troškou prispeli organizačne alebo finančne.

Históriu Rómov nám prišli priblížiť členovia Občianskeho združenia JK Excel Madon z Rimavského Brezova. Športovci – naši bedmintonisti – sa mohli realizovať na súťažiacich, darilo sa chlapcom J. Fotovi a S. Fodorovi, ktorí vo svojej kategórii na okresnom kole obsadili 1.miesto a na krajskom 2.miesto.

Deň detí – konečne spoločný, radostný deň plný hier, zábavy a súťaží v centre našej obce. Aj počasie sa vydarilo a pripravilo krásny deň. Stretli sa deti materskej školy, základnej školy, špeciálnej základnej školy, aj tie, ktoré do školy ešte nechodia. Najväčšiu radosť mali z našich hasičov, ktorí im pripravili „osvieženie“ v podobe penového kúpeľa, ale aj vyhladku z plošiny požiarneho auta. Odniesli si kopec zážitkov, poriadny balík sladkých odmien. Hlad zahnali chutným hotdogom. Ďakujeme v mene detí za veselý Deň detí, všetkým, ktorí sa podieľali na jeho realizácii.

Druhým veselým dňom v našej

škole bolo zábavné dopoludnie so Súkromnou základnou umeleckou školou Heuréka. Jej učitelia pre deti pripravili hudobný koncert, na ktorom vystúpili aj speváčky z našej školy D.Kasáčová a L.Cibuľová, tvorivé dielne, jazdu na koni, ukážky výcviku služobných psov, stromy na našom školskom dvore dostali svoju tvár. V rámci programu bol vyhodnotený IV.ročník Výtvarnej súťaže Vladimíra Mináča, ktorú organizujeme pre žiakov škôl z nášho regiónu.

Rozbehli sme sa aj do sveta, starší žiaci v sprievode učiteľov aj rodičov navštívili Osvienčim a Krakov. Mladší navštívili sysľovisko za Muráňom, chystáme sa do Pienin splaviť Dunajec.

V budove školských dielní sa realizuje rekonštrukcia, kde sa vytvárajú priestory pre ZUŠ. V auguste uplynie 100 rokov od narodenia nášho rodáka, spisovateľa Vladimíra Mináča. V priestoroch školy máme jeho pamätnú izbu, ktorá tiež v tomto období dostáva nový šat, spolu s regionálnou izbou. Ešte sa chceme pustiť do úpravy školského dvora – športovísk, chodníka, trávnik.

Námetov na ďalšiu prácu je dosť. Zostáva nám úspešne ukončiť tento školský rok, uzavrieť hodnotenie žiakov, pozbierať učebnice, vyčistiť lavice, rozdať vysvedčenia a hurá na prázdniny, zaslúženú dovolenku. Načerpať nové sily do ďalšej práce. Ďakujem za každodennú mravčiu prácu všetkým kolegom, zamestnancom, žiakom i rodičom, nášmu zriaďovateľovi za spoluprácu a ústretovosť. Užívajte pokojné letné dni v kruhu svojich najbližších!

Lubomíra Vančíková
riaditeľka ZŠ s MŠ V.Mináča

V rámci týždňa regionálnej výchovy v školskom klube detí navštívili žiaci základnej školy zaujímavé miesta obce.
Foto: Milota Trnavská

Koniec školského roku 2021/2022 v „špecke“

Nie tak dávno som písala článok do Klenovských novín k začiatku školského roku a už je tu koniec. Neskutočné, ako ten rok opäť rýchlo preletel. No a po zrušení epidemiologických opatrení to šlo ešte rýchlejšie. Konečne sme mohli obnoviť niektoré aktivity, tradície v škole, aj keď ešte to nie je tak, ako pred „koronou“. Od marca sme toho v škole zažili veľa.

Marec si pripomenuli žiaci zo školského klubu tak, že navštívili miestnu knižnicu. Deti strávili v prítomnosti knihovníčky, našej klenovskej spisovateľky Evky Bielej Brndiarovej, zaujímavé popoludnie. Tento rok sme obnovili súťaž o Najzaujímavejšie leporelo, ktorú vyhlasuje naša škola pre žiakov špeciálnych škôl v Banskobystrickom kraji. Tento rok mali žiaci vytvárať leporelá na rozprávku Tri prasiatka a veru, boli zaujímavé a vyhodnotenie bolo ťažké. Výsledky nájdete na našej webovej stránke www.szskenovec.eu.

V jarných mesiacoch sme sa venovali aj témam ako Svetový deň vody, Deň Zeme, kedy sme pripravili pre žiakov rôzne environmentálne aktivity, zapojili sme sa do verejnej zbierky Modrý gombík 2022. Pripomenuli sme si Deň Rómov. Opakovane sa zaoberáme so žiakmi témami zdravia, zdravého životného štýlu, kde využívame rôzne svetové a medzinárodné dni, ako napr. Deň zdravia, Deň mlieka, Deň slnka, Deň šťastia, Deň zdravého spánku, v rámci ktorých sme realizovali aj vzdelávacie aktivity, ale aj športové súťaže. Počas didaktických hier a účelového cvičenia sme venovali pozornosť požiarnej ochrane, dopravnej výchove, zdravotnej príprave, žiaci si nacvičovali prvú pomoc a na figuríne mali možnosť vyskúšať si masáž srdca a dýchanie z úst do úst. V máji sme nezabudli na naše mamičky, ale aj staré mamy a starších ľudí, na Deň rodiny. Pripravili sme program pre mamy, navštívili sme Domov dôchodcov a DSS s malými darčekom.

V škole sme prijali aj vzácne návštevy. V máji nás po dvoch rokoch opäť navštívili študenti pražskej Karlovej univerzity v rámci výskumnej činnosti, ktorú realizujú vo svojom študijnom programe. No a začiatkom júna k nám zavítala milá návšteva, a to členovia Klubu dôchodcov v Klenovci. Strávili sme spolu príjemné a zábavné

popoludnie, začo im veľmi pekne ďakujeme, ako aj za milé darčeky. Super bolo 1. júna, kedy to na našom námestí ožilo a deti sa počas MDD mohli dosýta vyblázniť, za čo patrí veľká vďaka pani starostke, obecnému úradu a všetkým, ktorí sa podieľali na akcii, no najmä klenovským dobrovoľným hasičom, ktorí „bodovali“. Pozornosť sme venovali aj vážnym témam, ako boj proti rasovej diskriminácii, Deň Afriky, Deň bez tabaku. Po prvýkrát k nám do školy prišli lektori zo Slovenského národného strediska pre ľudské práva Tomáš Földes a Michal Horváth. Pripravili si zaujímavé aktivity, pomocou ktorých priblížili žiakom tému rodovej rovnosti. Zaoberali sa otázkami, aké sú rozdiely medzi ženami a mužmi a čo majú spoločné, ako napr. Prečo majú ženy o štvrtinu menšie platy ako muži? Čo vám prvé napadne, keď sa povie „žena za volantom“? O ktorých povolaniach sa hovorí, že sú typicky mužské, resp. ženské? Ktoré práce u vás doma robí žena a ktoré muž? Veľká vďaka patrí lektorom za ich prístup a spracovanie tejto náročnej témy a tešíme sa na ďalšie stretnutia.

Zaujímavá a pútavá bola aj beseda so špeciálnou pedagogičkou Jankou Círákovou z CPPPaP z Rimavskej Soboty, ktorá si pre našich žiakov pripravila tému obchodovania s ľuďmi, a to objasnenie a uvedomenie si rizík nezodpovedného správania, ktoré môže viesť k tomu, že sa človek stane obeťou obchodníkov s ľuďmi.

Nezaháľali ani deti v školskom klube. S pani vychovateľkou rozbehli peknú spoluprácu s Komunitným centrom, kde sa pravidelne stretávajú a realizujú rôzne zaujímavé spoločné aktivity či už umeleckého, športového alebo vzdelávacieho charakteru.

Končí sa školský rok a mne nedá nespomenúť, že oba posledné školské roky 2020/2021 a 2021/2022 boli pre nás v škole náročné nielen z dôvodu „korony“, ale

najmä kvôli rekonštrukcii obidvoch budov školy. Vyučovanie prebiehalo v náročných podmienkach, všetko bolo inak, ako sú žiaci a učitelia zvyknutí. Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí nám pomohli, najmä pánu farárovi Romanovi Roskošovi a celému evanjelickému zboru ECAV a.v. v Klenovci, ktorí nám poskytli náhradné priestory na starej fare, kde sme sa niekoľko mesiacov mohli učiť, akom aj dievčatám z Komunitného centra, kde sme tiež pár mesiacov využívali ich priestory na vyučovanie. Rekonštrukcia je ukončená, máme krásne, vynovené a funkčné priestory, upravený školský dvor, už len doťahovať administratívne záležitosti, čo ešte chvíľu potrvá. A tak sa tešíme na zaslúžený dovolenkový odych a deti na prázdniny. Želáme všetkým dečkám v Klenovci krásne

Týždeň regionálnej výchovy v ŠKD

Je zvykom na konci školského roka chodiť s deťmi na výlety, exkurzie a spoznávať tak kultúru a pamiatky nášho krásneho Slovenska. My sme sa však v rámci regionálnej výchovy rozhodli oboznámiť deti zo školského klubu detí (ŠKD) s históriou niektorých kultúrnych skvostov nášho Klenovca. Väčšina z nich bola na týchto miestach (priznáme sa, že aj my, vychovávateľky) prvýkrát. Deti očarené nielen ich krásou, ale aj zaujímavou históriou, rozprávali doma o nich svojim rodičom, čo nás veľmi potešilo. Symboly obce, o ktorých sme sa učili, mohli vidieť v zasadačej miestnosti na obecnom úrade. Prezreli si tiež priestory kancelárie pani starostky, obradnú sieň a priestory mestskej polície. Deti so záujmom čítali a prezerali osobné veci v Pamätnej izbe osobností Klenovca. Priestormi nás sprevádzala starostka obce Zlata Kaštanová, pracovníčka obecného úradu Ružena Kováčová a pani Eva Biela Brndiarová. V Klenovskej izbe sa

letné dni plné šantenia a radosti a všetkým pedagógom aj nepedagógom zo škôl príjemnú dovolenku, oddych a načerpanie nových síl do nového školského roku.

Špeciálna základná škola Klenovec

V rámci zdravotnej výchovy sa žiaci „špecky“ venovali aj príprave poskytovania prvej pomoci.

ooboznámili so životom našich predkov. O našej kultúrnej pamiatke – evanjelickom kostole a zvonici im zaujímavo porozprával evanjelický farár Roman Roskoš. Deti ho zaplavili množstvom otázok, na ktoré im trpezlivo a ochotne odpovedal. Každé dieťa vystúpilo (aj keď niektoré s našou pomocou) až do veže k našim krásnym zvonom. Poslednou obhliadkou v tomto týždni bola hodinová veža a ukážka so sprievodným slovom pána Jána Kováčika, ako tie hodiny na našej veži fungujú. Veríme, že nám tie klenovské hodiny a zvony budú všetkým biť a zvonit' na krásne a šťastné časy.

Myslím si, že aj keď sme nestihli navštíviť všetky pamiatky (to nabadúce), tým, čo sme videli a počuli, sme obohatili vedomostnú a kultúrnu úroveň každého dieťaťa i nás. Všetkým už hore menovaným, ktorí sa nám venovali **ĎAKUJEME!**

**Vychovávateľky ŠKD
ZŠ s MŠ V. Mináča**

Jánošík na Vepri

V sobotu 14. mája prebehol desiaty ročník podujatia Jánošík na Vepri. Jubileum bolo spojené s výmenou sochy Jánošíka na vyhladkovom brale Klenovského Vepra, osadenou tu ešte počas prvého ročníka v roku 2012. Desaťročné služby pôvodnej topoľovej sochy nášho národného hrdinu sa už výrazne prejavilo na jej stave, a tak hliadku nad najkrajšími kútmi Slovenského rudohoria prebral na veprianskej skale nový vartáš. Z trvanlivejšieho dubového dreva ho vykresal umelecký rezbár Pavel Švantner z Rimavskej Bane. Že svojimi 206 centimetrami a 206 kilogramami prevyšuje predchodcu čo do miery, formy i váhy, vedeli by potvrdiť dobrovoľníci najmä z radov dobrovoľných hasičských zborov obcí Klenovec a Rimavské Zalužany, ktorým sa dostalo cti vliecť ho na poslednom strmom úseku stúpania na bralo (pod skalu ho prírode šetrným spôsobom dopravil ťažný koník).

Okrem výstupu na najvyšší vrchol nášho chotára trávili návštevníci príjemný sobotný deň predovšetkým v mieste zrazu na známom turistickom odpočinkovom mieste pod sedlom Varta. Niekoľko stoviek sa ich sem dopravilo na štyroch i dvoch kolesách, či po pešom pochode dĺžkou prispôsobenom telesnej zdatnosti. Potvrdili tak, že podujatie Jánošík na Vepri si za

desať rokov existencie dokázalo získať v regióne nemalú obľubu a stále miesto v kalendári milovníkov pobytu v prírode.

Účastníkov o desiatej hodine oficiálne privítali zástupcovia organizátorov (štátneho podniku Lesy SR, OZ Gemer – Lesná správa Klenovec, obcí Klenovec a Rimavské Zalužany a OZ Rodon Klenovec). Prihovoril sa im starosta Rimavských Zalužian Milan Medveď, predsedníčka OZ Rodon Klenovec Stanislava Zvarová a Pavel Trnavský zo štátneho podniku Lesy SR. Kultúrne zložku programu tvorilo vystúpenie spevákov a heligonkárov z folklórneho súboru Vepor a výstava krajinárskych fotografií. Apetít účastníkov najprv dráždilo a potom zasýtilo viacero kotlíkov s gulášom, drčkami aj kapustnicou, smäd si mohli uhasiť nealkoholickými nápojmi aj chladeným pivom. A keďže pohode prialo aj príjemné počasie, jubilejný ročník sa do pamäti prítomných určite zapíše ako veľmi vydarený. Organizátori ešte raz ďakujú všetkým dobrovoľníkom, ktorí vypomohli pri premiestňovaní sochy, príprave sprievodného programu a občerstvenia alebo pri zabezpečení dopravy. Taktiež vyslovujú poďakovanie prispievateľom do zbierky na organizáciu podujatia a všetkým návštevníkom za zodpovedné správanie v prírode.

Michal Piš

O dobrú náladu počas tradičnej akcie sa starali členovia folklórneho súboru Vepor. **Foto: Ján Čajko**

Nebolo jednoduché dostať vyše 200-kilogramového „nového“ Jánošíka až na vyhladkové bralo Klenovského Vepra. **Foto: Ján Čajko**

Záujem o „inštaláciu“ novej sochy zo strany turistov aj verejnosti bol naozaj značný. **Foto: Ján Čajko**

WiFi pre Klenovec

Obec Klenovec dňa 30. mája ukončila realizáciu hlavnej aktivity projektu WiFi pre Klenovec (ITMS2014+: 311071T213), vďaka čomu môžu všetci občania a návštevníci obce bezplatne využívať vysokorychlostné pripojenie do siete internet. V obci boli vybudované 4 bezplatné WiFi zóny s celkovo ôsmimi prístupovými bodmi. WiFi zóny sú umiestnené v športovo-rekreačnom areáli na Sládkovičovej ulici, v oddychovej zóne Dvora aktívneho odpočinku na Ul. SNP, na Námestí K. Salvu a na Ul. Majer.

Pre pripojenie potrebujete mať vo svojom zariadení (napr. mobilnom telefóne) zapnuté bezdrôtové pripojenie Wi-Fi a po vyhľadani dostupných sietí zvoliť sieť s názvom WiFi pre Teba. Následne budete vyzvaní na autorizáciu cez prihlasovací bránu, kde zvolíte možnosť prihlásiť sa. Po tomto kliku je vaše zariadenie pripojené a môžete bezplatne využívať in-

ternetovú konektivitu s minimálnou rýchlosťou sťahovania 30 Mbps. Každý z ôsmich prístupových bodov je schopný obsluhovať naraz aspoň 50 rôznych užívateľov bez zníženia kvality služby. Vybudované WiFi zóny by tak mali zvládať poskytovať pripojenie záujemcom aj pri prítomnosti väčšieho počtu návštevníkov, napr. počas konania hromadných verejných podujatí, ako sú festivaly alebo športové turnaje.

Veríme, že dostupné bezplatné pripojenie do siete internet pomôže čo najširšiemu okruhu obyvateľov a návštevníkov obce zabezpečiť prístup k digitálnym službám verejných inštitúcií a využívať možnosti, ktoré občanom Európskej únie ponúka digitálny jednotný trh.

Tento projekt sa realizoval vďaka podpore z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu integrovaná infraštruktúra 2014-2020. **Michal Piš**

Zlaté pásmo pre DFS Mladosť

Na krajskom kole celoštátnej postupovej súťažnej prehliadky choreografií detských folklórnych súborov Eniki beniki sa zúčastnili aj deti z Detského folklórneho súboru Mladosť z Klenovca s choreografiou „Za dedinou“, s ktorou získali Zlaté pásmo. Blahoželáme!

- jz -

Susedove dvor

Dvor v Klenovčoku u susedov Brndiarov – Vrbínov bol hneď pri ceste. Z nižnej strany dvora stál domček, ktorého dvere do kuchyne boli stále otvorené. Pre všetky deti to bolo lákavé. Bolo nám tam dobre. Vedľa dreváreň, potom hneď strmý breh a potok. Dvor nebol široký. Keď tam stál voz, tak veľa plácu nezostalo, pretože z hornej strany dvora stála kolešňa s chlievom. Hnojisko bolo za kolešňou. Rebrinák mňa aj ostatné deti veľmi priťahoval. Radi sme sa na ňom hrávali.

No a kone! Raz som sedel v kuchyni, gazda práve prišiel s vozom a vypriahal. Keď vypriahal koňa zo strany domu, ten nešiel hneď do chlieva, ale nazrel do kuchyne. Zohol svoju mohutnú šiju a chvíľu na mňa pozeral takým konským pohľadom... Kone, voz, ale najmä pán Brndiar – Vrbína bol zaujímavý človek. Počas SNP partizánsky kapitán. Často rozprával ako bojovali. Mal veľa vyznamenaní.

Narodil sa 1.7.1896 a zomrel 15.11.1984. Pri vykladaní sena hovoril ako v Skorušine - Šopisku zneškodnil šiestich fašistov. Nejaký čas ich sledoval na koni. Bolo veľa snehu, videl, ako sa snažia dorozumieť s našimi ľuďmi, ktorí tam bývali a vošli aj do ich domu. Ani jeden z vojakov neostal strážiť pri dverách. - „To som ja využil, ukryl som koňa, zaujal vhodnú pozíciu a čakal som...“

Keď som sa po rokoch rozprával na Šopisku so ženou, ktorá tam bývala aj za vojny, rozprávala tento príbeh skoro rovnako. Veľký rozdiel bol v tom, že jej tí nemeckí vojaci - chlapci, ktorí vnútri domu ukazovali fotografie svojich rodín vôbec nepripadali nebezpeční. A ten Vrbína ich postrieľal. Ruský veliteľ Sadilenko navštívil partizána Brndiara doma na dvore a po chvíli konštatoval:

„Jan, ty si zostal partizánom.“ Lebo sa dozvedel, prečo nechce vstúpiť do družstva. - „Pretože my sme za to bojovali, aby sme sami rozhodovali na svojich pozemkoch. Tak, ako som vyháňal z nášho chotára fašistov, vyženiem každého, nech by sa volal akoľkoľvek.“ Zlostne ukázal na vráta

kolešne, kde bolo namaľované vápnom heslo: „Volte kandidátov národného frontu!“ Nebál sa, bol presvedčený, že pravda je na jeho strane, veď prejavy úcty a vyznamenaní pri výročiach dostával aj priamo od prezidenta – ako hrdina. Hovoril, že prezidentovi aj písal. Nekvalitné topánky poslal predsedovi vlády, aby v Prahe videli, aký tovar ľudia kupujú. Nikdy nedostal žiadnu odpoveď. Na oslavy SNP a 1.mája chodil zásadne v uniforme a na koni.

Raz tiež tak pricválal kapitán Brndiar na koni do Hnúšte na oslavy. Hrala tam do pochodu dychovka a

práve vtedy, keď prechádzal partizán popred tribúnu, sa kôň tak vyplašil, že zhodil jazdca na zem. Mnohí mali z toho zábavu. Pomyslel som si, že keby mal teraz toho istého koňa ako v povstaní, ten sa neľakal ani výbuchov, nie nejakého bubna!

Na ich dvore sme sa ako deti zúčastnili svadby, keď sa vydávala jeho dcéra Hanka. Bolo to v roku 1959, mali sme tak nad 12 rokov. Nevesta bola krásna, hostí veľa. Mama nevesty hovorila: „No tak takýto vydaj ešte nikto nezažil!“ Jedlo varili u susedov Zvozilovcov, aj zákusky a pitie sa nosilo cez dvor a cestu. Núkali, tak sme sa neokúňali. Skrátka sme na ten dvor patrili. Mladý zať bol zo Szýplaku – Krásnej pri Rimavskej Sobote a nevesta tam po svadbe odišla. (Szýplak bola osada, ktorú založilo 78 vysťahovalcov z Klenovca v roku 1922). Keď svadba končila, prišlo na dvor osobné auto Tatra 603. Mali sme čo obdivovať. Také auto! Urobili sme miesto, aby mladý pár mohol nastúpiť. Vpredu do kufra auta naložili nejaké torty, sladkosti. Duchny a výbavu nevesty odviezli už predtým na voze. Kývali sme, nasadol aj šofér, a nič! Nenaštartoval motor. Šofér vystúpil, otvoril vzhľad motor a zase sme mali čo obzerať. Taký motor! Šofér sa dotkol nejakého kábla, motor zavrčal a len-len, že sme zo zadu auta odskočili. V aute bola zaradená spiatka, keď cúval do dvora, preto sa rozbehlo dozadu smerom do potoka. Našťastie tam rástli stromy a auto zastalo. Chlapcov bolo dosť, auto vytlačili na dvor a mladomanželia teraz už naozaj vyštartovali z dvora do Krásnej. Tam potom u dcéry partizán Ján Brndiar zomrel v roku 1984. Pochovaný je na cintoríne v Klenovci aj so všetkými vyznamenaniami. Tak si to priala jeho dcéra, ktorá už tiež zomrela.

Spomeniem ešte jednu akciu tohto smelého partizána. Stalo sa to v roku 1968, keď sa začalo hovoriť

o socializme s ľudskou tvárou a všeličo sa naozaj začalo meniť. V obci boli nejaké oslavy a na vystúpenie do starého kultúrneho domu pozvali aj tamburáš (strunové hudobné nástroje podobné gitarám) od baptistov. V programe sme mali zahrať a zaspievať niekoľko piesní. V tej dobe to bolo naozaj veľké prekvapenie, pretože kresťanstvo bolo považované za nežiadúce. Pred vystúpením sme postávali pri dverách, ktoré viedli zboku na javisko držiak v rukách hudobné nástroje a notové stojany. A už je to tu: „Nasledujú baptisti, rýchlo, rýchlo sa prichystajte!“ Opona bola zatiahnutá, vzrušenie vrcholilo. Postavil sa pred nás učiteľ Milan Ľaudis, usmial sa na nás a poprial nám úspech. Vyšiel pred oponu, pretože program moderoval a zahlásil baptistov ako veľké prekvapenie programu. Opona sa rozťahla a v tom, skôr, ako sme mohli začať, vystúpil na javisko partizán Brndiar. V hľadisku to zašumelo. Kde, ako sa tu zobral? Celkom jednoducho prišiel cez tie dvere, ako sme prišli na javisko my a každý, kto na javisku vystupoval. Nikto to nečakal, nevideli sme ho tam postávať. Zrazu sa objavil v partizánskej uniforme a prihovárал sa Klenovčanom. Pamätám si len záver: „Štefánik Rastislav Milan. Generál, ktorý sa pričínil o vznik Československa. Bol to veľmi múdry človek, veľa cestoval po svete. Odvážny a vynaliezavý vojak. Takých vodcov potrebujeme. Nestíhol vykonať všetky plány, pretože tragicky zahynul pri páde lietadla. Jeho tvár bola popálená a čierna, ako tieto moje čizmy.“ Pri tých slovách partizán zdvihol pravú nohu a rukou pleskol po sáre čizmy.

Potom sme už mohli hrať a spievať na oslavu Boha. Vždy to znie pre nás ľudí neuveriteľne, že v nikom inom nie je záchrana pre ľudstvo, iba v Bohu. Slová piesne:

„Od Božej lásky čo nás odlúči, v bezpečí sme iba v Jeho náručí. Časy minulé, budúcnosť či pád, nezabráni, aby nás mal rád...“

Ján Kováčik